

INDIRECTE LOZINGEN AANPAKKEN:

MAASBREDE METHODIEK

Loek de Bonth loek.debonth@loyalblue.nl | Marjolein Jacobs-van Eerd marjolein.van.eerd@rws.nl | Noud Kuijpers: AKuijpers@brabant.nl

AANLEIDING

De Schone Maaswaterketen en Programmabureau Stroomgebied Maas ontwikkelden samen met partners een nieuwe aanpak om **indirecte lozingen** op te sporen.

In de Maas komen veel stoffen terecht die schadelijk zijn voor mens, dier en milieu. Een deel daarvan komt in het milieu door indirecte lozingen: lozingen van bedrijven of huishoudens op het riool.

De **rioolwaterzuivering** is gemaakt om poep, plas en wc-papier te verwerken en niet om al die nieuwe, schadelijke stoffen te verwijderen.

Zo komen die stoffen uiteindelijk via het riool in de Maas terecht.

BLACK BOX

Het is vaak **onduidelijk** waar schadelijke stoffen precies vandaan komen. Al het water verzamelt zich immers in de rioolwaterzuivering en komt daarna in de Maas - en haar zijtakken - terecht.

In de Maasregio werken verschillende partijen samen om deze problemen aan te pakken.

METHODIEK

De Maasbrede methodiek zoekt vanaf de RWZI en het ontvangend oppervlaktewater terug in het rioolstelsel om te achterhalen waar de schadelijke stoffen vandaan kunnen komen.

ONTWIKKELING

Partijen ontwikkelden deze methodiek naar aanleiding van verschillende **pilots**: proeven om te proberen de bronnen van deze indirecte lozingen op te sporen.

De Maasbrede methodiek bestaat uit een stappenplan met 6 stappen. Het doorlopen hiervan duurt circa 1,5 jaar waarbij **meerdere partijen** betrokken zijn: in ieder geval gemeente, waterschap, omgevingsdienst, laboratoria en drinkwaterbedrijf. Zo wordt de juiste kennis gecombineerd.

STAP 0

Projectteam samenstellen van specialisten en professionals uit de verschillende organisaties, om kennis over het riool, het gebied en stoffen te bundelen.

STAP 1

Informatiepositie bepalen: inventariseren van alle informatie die al beschikbaar is: metingen, bedrijvigheid, vergunningen. Gebruikmakend van: **SMWK hotspottool** potentiële indirecte lozingen.

STAP 2

Opstellen monitoringsplan: welke stoffen gaan we meten? Waar, en met welke methode? Is dit haalbaar?

STAP 3

Uitvoering monitoringsplan: de metingen worden uitgevoerd op meerdere momenten in de tijd.

STAP 4

Analyse, duiding en verdieping: bespreken van resultaten en vervolgstap(pen): is er voldoende zicht op potentiële indirecte lozers of zijn aanvullende metingen wenselijk? (terug naar stap 2 en 3)

STAP 5

Rapportage en vervolg: vastleggen van resultaten, vervolgstappen en lessen.

STAP 6

Maatregelen: in actie komen om de vervuiling tegen te gaan, op gepaste wijze.

STAPPENPLAN

BRONNEN VAN INDIRECTE LOZINGEN OPSPOREN IN 6 STAPPEN

STAP VOOR STAP

Het doorlopen van het stappenplan is vaak een **iteratief proces**. De metingen (stap 3) gebeuren bijvoorbeeld vaak in meerdere rondes: eerst op hoofdlijnen, daarna steeds gericht.

Eerst vinden metingen plaats op strategische punten waar afvalwater uit grote delen van een stad of gebied samenkomt. Als daar een opvallende stof wordt gevonden, wordt daar verder op **ingezoomd**: door op wijk- of bedrijventerreinniveau te meten.

Na het invoeren van de **maatregelen** (bijvoorbeeld na een jaar) doorloop je de cyclus opnieuw vanaf stap 1 om te zien wat het behaalde effect van de maatregelen is.

UITROL METHODIEK

Na de pilots - uitgevoerd in Tilburg, Heusden en Roermond - kan de methodiek verder verbeterd én uitgerold worden. Zowel op andere locaties binnen het Maasstroomgebied, als in andere stroomgebieden.

De Schone Maaswaterketen en Programmabureau Stroomgebied Maas hopen dat de aanpak ook als **inspiratie** zal dienen voor andere stroomgebieden. In plaats van dat we blijven zeggen dat indirecte lozingen ingewikkeld zijn en naar elkaar blijven kijken, kunnen we nu dus met een aantal relatief eenvoudige stappen meer inzicht krijgen en uiteindelijk het water schoner maken.

Surf naar schonemaaswaterketen.nl/downloads voor een uitgebreide rapportage over de Maasbrede methodiek, en andere rapporten en bronnen, waaronder:

- Hotspottool potentiële indirecte lozingen
- Rapportage pilot gemeente Heusden: grip krijgen op indirecte lozingen
- Rapportage pilot RWZI Tilburg: grip krijgen op indirecte lozingen
- Jaarverslag 2025 indirecte lozingen
- Praatplaat indirecte lozingen
- ...